

A close-up portrait of a man with a long, full, grey beard and hair. He is looking slightly to the right with a gentle smile. He is wearing a light-colored, textured jacket over a red t-shirt with white lettering. The background is blurred.

I SPIDSEN FOR EN KLUB FOR NØRDER

I Nørdeklubben arbejder
Henrik Garde Hansen
med spil og leg som
pædagogisk metode
til at få unge med fx
skolevægning ind i
fællesskabet igen

FOTO: PRIVAT

14

Som socialpædagog er det fantastisk at se, hvordan Sabrina har udviklet sig. Hun er snart parat til at klare sig videre ud i livet uden mig som bostøtte. Jeg synes selv, at det er et godt eksempel på, at socialpædagogisk faglighed forandrer liv.

— Thor Pedersen, bostøtte i Fagcenter for Livskraft i Aalborg Kommune

PORTRÆT

8

I spidsen for gennemgribende reformer
Hun er selv vokset op under trange kår, indtil betydningsfulde voksne og velfærdsprofessionelle så hende. I dag har Nina Smidt som professor i økonomi været med til at foreslå nogle af de mest gennemgribende reformer af det danske velfærdssystem

FOTO: TOR BIRK TRADS

#socialpædagog

Jeg hedder Katrine Stensager Herløw, er 31 år og studerer på pædagoguddannelsen. Jeg er en af de heldige, der har været i praktik både indenfor almen- og socialområdet, så jeg har fået hele paletten og fundet ud af, at jeg gerne vil beskæftige mig med psykisk sårbare.

På mit arbejde i socialpsykiatrien er der nogle garvede socialpædagoger, der har været uddannet lige så længe, som jeg har levet. En dag opsatte jeg en 'venne-dobbeltdate' mellem to borgere, der havde samme interesser, men var isolerede hver for sig. **Nogle af mine kolleger skulle lige sluge den nytænkning.** Men da de så udfaldet, fortalte flere af dem, at de godt kunne tænke sig selv at prøve det efterfølgende.

Jeg oplever, at mine kolleger gerne vil udvikle sig, og bliver inspireret af nye kræfter. X

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. sl.dk /// **Ansvarshavende** Forbundsformand Benny Andersen /// **Redaktion** Marie Dissing Sandahl (chefredaktør), mds@sl.dk, Tina Løvbom Petersen (redigerende), tln@sl.dk, Malene Dreyer, mad@sl.dk, Lea Holtze, hol@sl.dk, Frederikke Halling Hastrup, frh@sl.dk, Rikke Rhein-Knudsen, rrk@sl.dk, Liselotte Steen Seider (webmaster), lss@sl.dk, Signe Jacobsen, sja@sl.dk /// **Kontakt redaktionen** på nyhedsrum@sl.dk /// **Layout** René Hart /// **Korrektur** Tjerry Korrektur /// **Produktion** KLS PurePrint A/S /// **Læserbreve** Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurierende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk /// **Annoncer** Se annonceinformation på socialpædagogen.sl.dk /// **Oplag** 45.000 i perioden 01.07.17-30.06.18 /// **Redaktionen** af 8/2023 er afsluttet 14.08.2023. Næste nummer udkommer i uge 40, 2023 /// **Forsidefoto** Michael Drost-Hansen /// 80. årgang /// ISSN 0105-5399

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormonforstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

Danske Medier

TEMA

16

Etik er rygsøjlen i socialpædagogikken
Som socialpædagog vil du møde dilemmaer af etisk karakter, hvor du er i tvivl om, hvad der er det rigtige at gøre. Men etik handler om mere end konkrete dilemmaer. Det er en bærende søjle i arbejdet. Læs tema om, hvorfor den etiske bevidsthed er så central for socialpædagogikken

Mit faglige fokus

Socialpædagogisk faglighed forandrer liv. Men hvordan bruger socialpædagoger deres faglighed i det daglige arbejde, og hvilke faglige refleksioner ligger der bag handlingerne? Det undersøger vi i portrætserien 'Mit faglige fokus'.

Klik ind på sl.dk/fagligtfokus – og mød nogle af dine dygtige kolleger

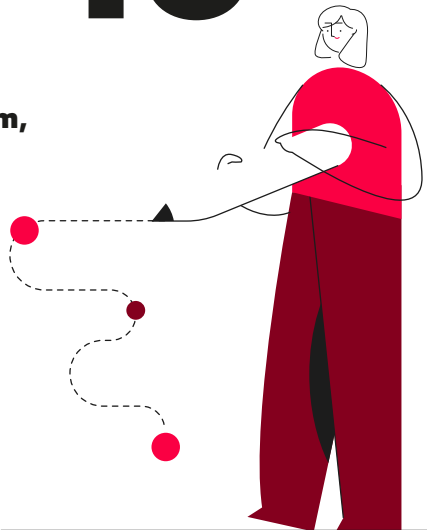

ILLUSTRATION: ISOB AARHUS

FOTOREPORTAGE

FOTO: MICHAEL DROST-HANSEN

I Nørdeklubben kan man være sig selv
Når unge mødes i Nørdeklubben i Tønder Kommune, finder de nye venner og fællesskaber gennem brætspil og rollespil. – Vi er et tilbud til dem, der ikke lige er til boldspil og spejder, siger ungekonsulent Henrik Garde Hansen

4

En undskyldning er et vigtigt skridt

Tidligere anbragte i sær- og åndssvageforsorgen modtager en undskyldning fra statens side

6

Styret af mad

Ny dokumentarserie følger en række mennesker, der alle er styret af mad og vægt

14

Sofa

Sabrina og Thors relation bygger på respekt og ligeværdighed

24

Guide

Læs, hvordan du som medlem af Socialpædagogerne kan få gratis karriererådgivning

34

FOTO: MICHAEL BO RASMUSSEN

Springet

Ann Haubenreisser har været med til at etablere nyt herberg for hjemløse

EN UNDSKYLDNING ER ET VIGTIGT SKRIDT

MANDAG 11. SEPTEMBER modtager de tidligere anbragte i sær- og åndssvageforsorgen en undskyldning fra statens side. Det er en god og rigtig beslutning. Overgrebene, som foregik på landets centralinstitutioner frem til 1980, hørte og hører ingen steder hjemme.

Undskyldningen gives af social- og boligminister Pernille Rosenkrantz-Theil. Og den markerer, hvor meget menneskesynet har ændret sig i vores samfund. 1970'erne og 1980'ernes revolution på socialområdet står som en milepæl. Mange i samfundet, herunder bl.a. fremsynede og modige socialpædagoger, tog

’Vi socialpædagoger kæmper for et menneskesyn, hvor vi alle er medmennesker på lige fod, uagtet om du har et handicap eller ej.’

socialområde har store udfordringer. Det gælder fx i forhold til kvalitet og faglighed, hvor der i dag trives en accept af, at man kan komme direkte ind fra gaden og få ansvar for at støtte mennesker med komplekse handicap og psykiske lidelser.

På det politiske plan dukker der til tider også en gøgeungertorik op i debatten. Mennesker med handicap bliver her regnet som en belastning for andre velfærdsområders økonomi. Det er meget uheldigt, når det sker, for det specialiserede socialområde har været underfinansieret i årevis.

Vi socialpædagoger kæmper for et menneskesyn, hvor vi alle er medmennesker på lige fod, uagtet om du har et handicap eller ej. Det vil vi fortsat kæmpe for – hver dag. Og vi må aldrig tro, at vi allerede er i mål. x

Benny Andersen
forbundsformand

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

Formandsbesøg på årets værested

I maj blev Hyggeklubben på Læsø kåret til Danmarks bedste værested 2023 – og 15. august lagde forbundsformand Benny Andersen vejen forbi for at hilse på medarbejdere og brugere. Hyggeklubben er et dagtilbud, der især henvender sig til mennesker med psykisk sygdom, demens eller andre adfærdsforstyrrelser.

– Nu ved jeg præcis, hvorfor de er kåret til Danmarks bedste værested. Det emmer nemlig af livsglæde og trivsel og borgere, der bliver set som dem, de er og det menneske, de er. De er noget – de får muligheder i livet. Og nøglen til det hele er faglighed, sagde Benny Andersen efter turen til Læsø. x

FOTO: LARS HORN

**HØRER DU
ALDRIG FRA OS?**

Går du glip af

- > nyhedsbrevet
- > medlemstilbud
- > faglige arrangementer

Så kan det være, vi ikke har din rigtige mail.
Gå ind på MitSL eller scan QR-koden og
ret dine medlemsdata.

SOCIALPÆDAGOGERNE

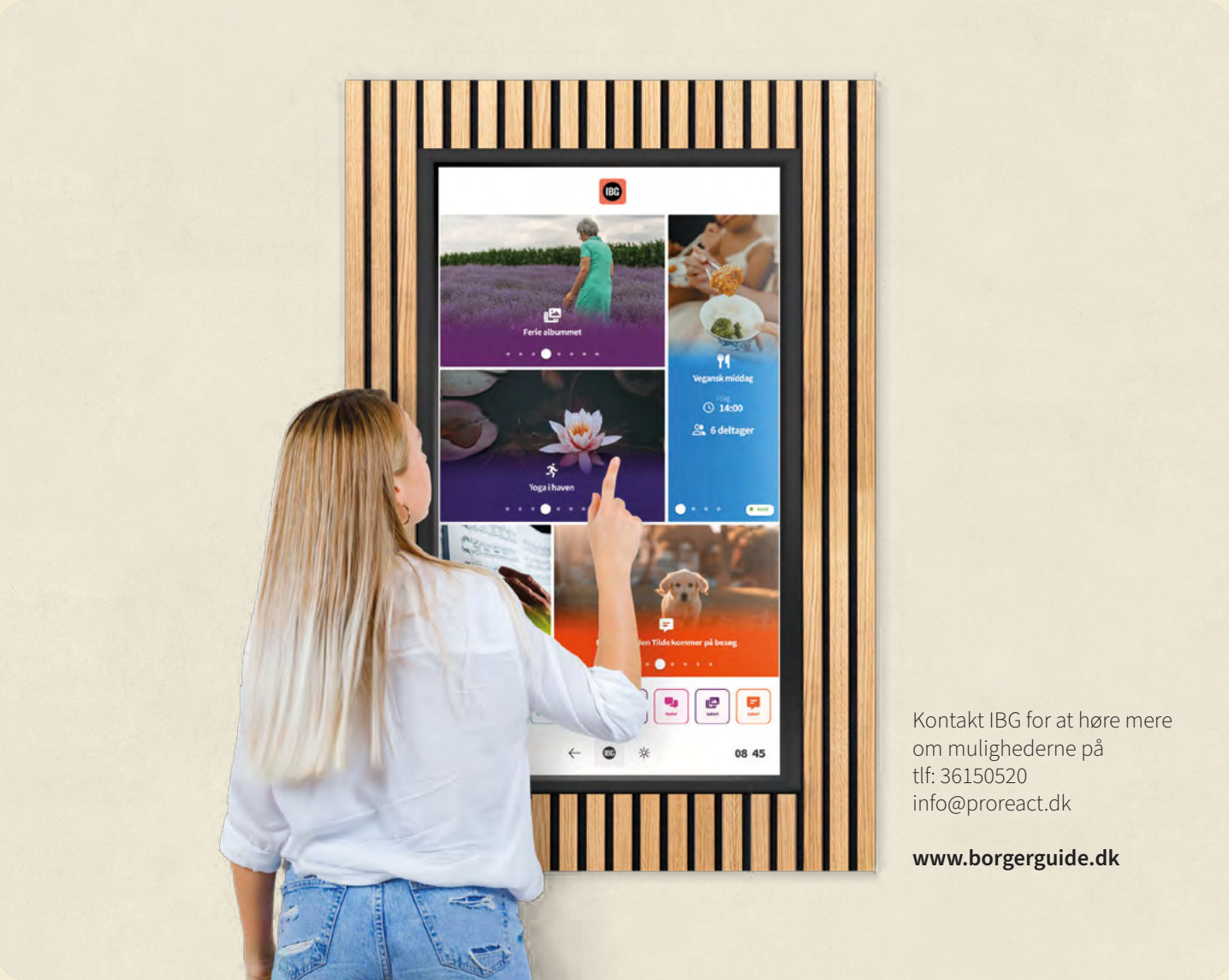

Den nye IBG skærm

Nyt design med sammenhæng til IBG appen, intuitiv navigation, større tilpasningsmuligheder og forbedret tilgængelighed er bare nogle af de forbedringer, den nye IBG skærm byder på. Den nye skærm er baseret på nuværende IBG funktionalitet, så borgere og medarbejdere kan føle sig trygge ved at tage den i brug.

Den nye IBG skærm rulles ud fra efteråret 2023.

Kontakt IBG for at høre mere
om mulighederne på
tlf: 36150520
info@prorreact.dk

www.borgerguide.dk

DOKUMENTAR

FOTO: TV/TV 2

STYRET AF MAD

I dokumentarserien 'Styret af mad' følger man over fire episoder Louise, Mette, Anja, Signe, Kasper, Sonny og Karina, der alle er styret af mad og vægt – og hver især kæmper for at finde den rette hjælp til at få kontrollen over deres liv tilbage. En af deltagerne i serien er socialpædagogen Karina, som åbent fortæller om sin kamp for at få sit liv tilbage, om, hvorfor det er vigtigt at give andre mennesker et indblik i en anorektikers udfordringer – og om behovet for nødvendige forbedringer i psykiatrien. X

Se de fire afsnit på **TV 2 Play**

SOCIALPÆDAGOGERNES VIDENSBANK

Viden om socialpædagogisk arbejde

Kender du Socialpædagogernes Vidensbank? En omfattende videnssamling til dig, som har brug for viden om det socialpædagogiske område. I banken præsenteres flere typer af viden: brugerfortællinger, praksisfortællinger, dokumentation og udviklingsarbejde, undersøgelser og evalueringer, forskning samt lærebøger og værktøjer. Vidensbanken opdateres løbende – og du kan finde viden tilbage fra 1995 og frem. Du kan også tilmelde dig vidensbankens nyhedsbrev og på den måde holde dig ajour med ny socialpædagogisk viden. X

Læs mere på **viden.sl.dk**

PODCAST

Vi er alle pårørende
Pårørendeekspert Rikke Struve står bag podcastserien 'Vi er alle pårørende', der har fokus på at give viden og inspiration i forhold til det at være

pårørende. Der er foreløbig mere end 50 forskellige afsnit, hvor du kan møde både pårørende, fagprofessionelle og mennesker, der brænder for at hjælpe og støtte pårørende til at stå stærkt i sig selv. Emnerne er fx fremtidens pårørende, sorg, magiske øjeblikke, bedre inddragelse af pårørende – og senfølger for pårørende. Podcasten er en del af Pårørendeklubben. X

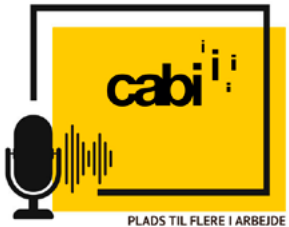
Lyt med og læs mere på **pårørendeklubben.dk/podcast**

PODCAST

Cabi – plads til flere i arbejde

'Fodfæste' gennem naturen – et beskæftigelsesforløb for unge mænd fra kanten'. 'Dømt til et liv på sofaen'. Og 'Ledelse af medarbejdere med særlige udfordringer'. Sådan lyder nogle af titlerne på de podcast, som produceres af Cabi – et landsdækkende videnshus, der arbejder for et socialt ansvarligt arbejdsmarked. Podcastserien 'Plads til flere i arbejde' henvender sig til dig, der arbejder med inklusion og fastholdelse af udsatte og sårbare mennesker på arbejdsmarkedet. X

Læs mere og find podcasten på **cabiweb.dk**

BOG

KRIP – Kaspers rejse i pædagogikken

I bogen her fortæller **Kasper** om det at vokse op med et handicap og beskriver, hvordan det har været at være en del af de forskellige specialskoler og uddannelses tilbud, som kommunen har kunnet tilbyde ham, i takt med at han er blevet ældre. I dag er Kasper fortsat afhængig af pædagogisk støtte, som han modtager hjemme i opgangsfællesskabet Gyngemo-segård – men han holder også oplæg på forskellige pædagogiske uddannelsesinstitutioner sammen med sine medbeboere i opgangsfællesskabet. Bogen handler om Kaspers hverdag, om hans værdighed – og om kampen for at bevare den. X

'KRIP – Kaspers rejse i pædagogikken' af Kasper Jensen, **Socialt Fagforlag, 149 kr.**

BOG

Den neuroaffektive billedbog 3

Bogen tager i tekst og billeder læseren med på en rejse gennem voksenlivets forskellige stadier og beskriver, hvordan vores personlighed og kompetencer udvikler sig og tilpasser sig vores unikke liv og kultur. Forskning i hjernens udvikling viser, at alle vores vigtige personlighedsmæssige kompetencer fortsætter med at udvikle sig igennem hele livet på baggrund af erfaring. Bogen beskriver, hvordan disse processer udfolder sig, uanset om vi lever alene, med partner og børn eller i andre familiære og sociale sammenhænge. Bogen er skrevet til alle, der ønsker at forstå voksenlivets modningsprocesser ud fra hjernens udvikling og livet i vores egen kulturelle sammenhæng. X

'Den neuroaffektive billedbog 3' af Marianne Bentzen og Susan Hart, **Hans Reitzels Forlag, 300 kr.**

Kender du det at skulle rumme andres følelser, og samtidigt skulle skjule egne følelser?

ENDAGSKURSUS I HÅNDTERING AF HØJE FØLELSESMÆSSIGE KRAV

Høje følelsesmæssige krav er et genkendeligt vilkår på arbejdspladser, hvis primære formål er at understøtte andre mennesker.

Høje følelsesmæssige krav i arbejdet finder sted, hvor man har en rolle, der både fordrer empati og professionalisme, og man derfor skal finde den svære balance mellem at være et omsorgsfuldt menneske og være den nødvendige "myndige hånd i ryggen".

På CRECEAs kursus i "Høje følelsesmæssige krav" får du et indblik i, hvad høje følelsesmæssige krav er, og du får en forståelse for, hvorfor det berigende i arbejdet også kan være det belastende. Med forståelsen følger evnen til at kunne igangsætte forebyggende tiltag, og dermed nedbringe sygefravær og udbrændthed.

CRECEA +45 70 10 86 00 www.CRECEA.dk

DER ER BRUG FOR JERES FAGLIGHED

Hun er barn af velfærdsstaten. Voksede op under trange kår – indtil betydningsfulde voksne og velfærdsprofessionelle så hende. I dag er **Nina Smith** professor i økonomi og har været med til at foreslå nogle af de mest gennemgribende reformer af det danske velfærdssystem – bl.a. et løft af pædagoguddannelsen, fordi socialpædagoger er 'sindssygt vigtige', mener hun

TEKST
LEA
HOLTZE
///
FOTO
TOR
BIRK
TRADS

E

T LEBEN AF BØRN på ethjulede cykler drøner forbi. 'Hej,' råber de til delegationen af fremmede voksne med pæne sko og pressefolder på bukserne. Nina Smith og hendes medkommissærer fra Reformkommissionen går ind i bydelscaféen, hvor en gruppe kvinder fortæller, hvordan det har ændret deres liv, at de nu kommer her og laver mad.

Rundt om den lille café i Holstebro tårner det sociale boligbyggeri sig op. Det myldrer ud og ind af en af bygningerne, hvor det lokale jobcenter er rykket ind.

– Jeg kendte ikke til boligsociale løsninger. Det gjorde virkelig indtryk, fortæller professor Nina Smith med en begejstring, der får det ellers velordnede pagehår til at gynte i takt.

Det er tre år siden, at den nu 67-årige professor i nationaløkonomi besøgte kvinderne – og startede sin rejse rundt til alt fra boligsociale indsatser til bistandskontorer. For at forstå menneskene bag tallene, som hun siger. Det var også dengang, at hun tog hul på et maraton af møder med praksisfolk, forskere og udsatte unge, der kunne fortælle om at blive tabt i systemet, indtil en af samfundets velfærdsprofessionelle rent faktisk begyndte at tro på dem, lytte til dem og føre dem videre ad livets nogle gange snørklede vej mod uddannelse og job.

I oktober 2020 satte Nina Smith sig i spidsen for Reformkommissionen, der blev nedsat af den forrige regering og videreført af den nuværende for at komme med anbefalinger til reformer af uddannelses- og beskæftigelsessystemet.

Om Reformkommissionen

Reformkommissionen blev nedsat af regeringen i efteråret 2020 for at foreslå reformer, der tager hånd om komplekse udfordringer. Kommissionens medlemmer er udpeget af finansministeren og består af en formand, Nina Smith og seks medlemmer.

Kommissionens arbejde har haft fokus på tre temaer: 'Bedre uddannelser for alle.' 'Flere i job.' Og 'Flere og bedre job.'

Læs mere om kommissionen og dens anbefalinger på reformkommissionen.dk

Siden har kommissionen præsenteret sine anbefalinger – fx et kvalitetsløft af uddannelsen til socialpædagog og almen pædagog og en helt ny måde at tænke beskæftigelses- og socialpolitik på. Hvorfor det landede dér, vender vi tilbage til.

En skrap madamme

Målet med kommissionens arbejde har kort fortalt været at løse komplekse problemer, som årtiers reformer ikke formåede at løse – bl.a. at for få hænder presser velfærden. Den udlægning bliver imidlertid for forsimplet, indskyder Nina Smith prompte og uddyber:

– Det må være velfærdsstatens målsætning, at folk skal have et godt liv. Et liv, hvor børn og unge ikke falder ud af uddannelsessystemet, bliver marginaliseret og kommer langt væk fra arbejdsmarkedet, men hvor de er en del af et fællesskab. Det blev jeg ved med at insistere på, fastslår hun og markerer sin pointe med en fast hånd i bordet.

Samme faste hånd har hun haft, når hun har ført kniven i bl.a. reformer af dagpenge og efterløn med det fælles tema: 'Hvem har ret til hvilke ydelser, hvornår og hvor længe?'

– Jeg har været en skrap madamme, konkluderer hun uden at tøve.

– Og det har jeg haft det supergodt med. For jeg mener, vi skabte en velfærdsstat i 70'erne, der ikke var holdbar i længden – den var mere generøs, end hvad mennesker kan leve op til. At tage sig af de mest udsatte er da det vigtigste i vores velfærdssamfund. Det skal der være råd til. Men jeg har ikke en skid respekt for folk, der er dovne og reelt tager fra fællesskabet.

Et komplekst område

Efter de mange hårde reformer, der øgede arbejdsudbuddet og nedbragte ledigheden, stod samfundet stadig tilbage med komplekse problemer. Og tanken med den nye Reformkommission var, at de problemer skulle håndteres med en ny type reformer, hvor pisk og stramninger er skiftet ud med fx uddannelse og opkvalificering.

Undervejs har det været en øjenåbner for Nina Smith at opleve, hvor komplekst socialområdet er. For det første fordi det selvsagt er svært at lægge effekt af sociale indsatser ind i økonomiske regnemodeller og oversætte håb og drømme til kolde tal. Men også fordi borgerne typisk ikke slås med ét, men flere komplekse problemer på en gang, som velfærdssamfundet har svært ved at løse.

Opvækst
Nina Smith voksede op under trange kår og kunne selv have endt som en del af det problem, som hun har brugt en stor del af sit voksne liv på at finde gode løsninger på.

– Vi har prøvet at dykke ned dér, hvor vores system har svært ved at tage sig af borgerne. Og at hæfte os ved alle de ting, hvor man faktisk prøver noget og lykkes – som jeg fx oplevede det hos kvinderne, hvor der var en boligsocial helhedsplan, forklarer hun.

Fra trange kår

Kimen til Nina Smiths eget virke som reformator – og topøkonom – blev lagt for mange år siden. Hun voksede op på Fyn under trange kår i en indremissionsk familie med forældre, der af forskellige grunde hverken kunne se, at hun ikke trivedes, eller formåede at give hende den hjælp og støtte, hun havde brug for.

Men på den lokale landsbyskole så lærerinden fru Haastrup, at lille Nina kom i skole i beskidt tøj. Så hun lærte hende at vaske, strikke og reparere sit tøj som otteårig.

– Hun gjorde det på en sød og omsorgsfuld måde. Her var der venlige mennesker, der så mig og aner-

At tage sig af de mest udsatte er da det vigtigste i vores velfærdssamfund. Det skal der være råd til.

— **Nina Smidt**, økonom og formand for Reformkommissionen

kendte mig for at være dygtig i skolen. Det var afgørende, for jeg havde det virkelig svært i de år, siger hun og sænker stemmen i berøringen med de mørke kapitler af sit liv.

Ved siden af skolen tog Nina Smidt arbejde i en jordbærplantage – og blev rigtig dygtig til det – fordi hun så den lille indtægt som et bevis på, at hun kunne klare sig selv. Desuden fandt hun et frirum hjemme hos Karen og Tage, som var forældre til hendes nære veninde og nærmest blev som en plejefamilie for hende.

– Her blev jeg en del af en helt almindelig, kærlig familie, hvor jeg for første gang følte mig værdsat og respekteret. Og selvom jeg mistede kontakten med veninden senere hen, er jeg kommet hos Karen og Tage gennem de sidste 53 år.

Da Nina Smith senere insisterede på at gå i gymnasiet, blev hun endegyldigt smidt ud hjemmefra af sine forældre.

– Havde jeg ikke kunnet få SU, havde jeg slet ikke været, hvor jeg er i dag. Så jeg er selv udpræ-

Nina Smith

- Født i 1955
- Uddannet økonom fra Aarhus Universitet i 1981 og i dag professor i nationaløkonomi samme sted
- Blev Danmarks første kvindelige vismand, da hun i 1995 indtrådte i Det Økonomiske Råds formandskab
- Har været formand for Det Frie Forskningsråd, er tidligere økonomisk vismand og har været udpeget til en lang række kommissioner – senest som formand for Reformkommissionen
- Har desuden haft en række bestyrelsesposter i bl.a. PFA og Nykredit og er i dag formand for Det Nationale Forsknings- og Analysecenter VIVEs bestyrelse
- Privat er hun gift med professor Valdemar Smith, med hvem hun har fire børn og ni børnebørn.

Fritid
Når Nina Smith stempler ud fra sit job som topøkonom, tager hun hjem til sit nedlagte landbrug på Djursland, hvor flaskelammet i øjeblikket bringes godt i vej – uden at det dog giver anledning til at blive oversentimental. – Altså hos os hedder de ikke længere noget – de skal jo spises, som hun siger.

get barn af velfærdsstaten. Og havde jeg ikke mødt fru Hastrup, Karen og Tage, tror jeg heller ikke, at jeg var endt her. Måske var jeg blevet en del af det problem, som jeg har brugt en del af mit voksne liv på at finde gode løsninger på, siger hun.

Giv noget tilbage

Som ung flyttede Nina Smith i kollektiv og læste Karl Marx for at passe ind i fællesskabet og få det netværk, hun ikke havde med sig hjemmefra.

– Men jeg kom hurtigt til at stille kritiske spørgsmål til deres standpunkter, og så gik det op for mig, at nu var jeg sgu kommet ind i Indre Mission igen, siger hun og griner.

Allerede som 22-årig mødte Nina Smith sin nuværende mand, Valdemar Smith, og hun flyttede efter et par uger ind hos ham og fødte snart det første af parrets fire børn.

– Jeg har været meget bevidst om at bygge min egen familie op – en familie, der på mange måder lignede den plejefamilie, jeg var i. De var også landmænd, siger Nina Smith med reference til hende og ægtemandens nedlagte landbrug på Djursland, hvor de dyrker vin og holder får.

Nina Smith var egentlig mest interesseret i historie og tysk, men valgte at studere økonomi på universitetet. Det var ganske vist kedeligt, som hun siger, men gav muligheder og indflydelse.

– Det har været en enorm drivkraft for mig at prøve at give noget tilbage. Og at arbejde med, hvordan vi fik en velfærdsstat, der var langtidsholdbar, så den også er der for mine børn og børnebørn. Og som vi aldrig må tage for givet, siger hun.

Styrk fagligheden

Som formand for Reformkommissionen har Nina Smith været med til at lande en række anbefalinger – bl.a. at pædagoguddannelsen skal styrkes for at løfte kvaliteten og gøre faget mere attraktivt.

Fx peger kommissionen på, at der skal være høj kvalitet og faglighed i undervisningen, der skal bygges på aktuel og relevant pædagogisk forskning og viden. Desuden skal koblingen til praksis i undervisningen styrkes, fx ved at underviserne har praksiserfaring og har fokus på at omsætte stoffet til god adfærd og metoder i praksis, eller ved at de er ansat i kombinationsstillinger, hvor de er i både praksis og i forsknings- og undervisningsstillinger samtidig.

Endelig anbefaler kommissionen en bedre praktik, hvor der er et stærkere samarbejde mellem professionshøjskoler og praktiksteder.

– Socialpædagoger er en sindssygt vigtig del af det, der sker med vores udsatte i forhold til at give dem den bedst mulige støtte. Og det kræver nogle stærke faglige redskaber – det har jeg enormt stor respekt for, siger Nina Smith.

Tal faget op

For hende at se er rekrutteringsproblemerne til velfærdsfagene – herunder pædagoguddannelsen – et ’kæmpe problem’, der skal tages alvorligt.

– Den store opgave er at løfte fagligheden og få gjort det til en rigtig attraktiv uddannelse igen. Og så skal vi simpelthen holde op med at tale faget ned. Det går bare ikke. For så vælger de dygtige unge ikke den vej, siger hun.

Desuden foreslår kommissionen, at arbejdsmarkedets parter etablerer introforløb for nyuddannede på det pædagogiske og sociale område, så de får en god start på arbejdslivet – fx med fokus på faglig sparring, mentorordninger og ret til supervision. En anden anbefaling går på, at der skabes bedre alternative veje ind i faget ved at styrke meritpædagoguddannelsen – og bedre efter- og videreuddannelsesmuligheder, så de unge også kan se flere karriereveje.

– Vi har alle sammen brug for at kunne se, at der kan ske noget nyt og spændende på vores karrierevej. Derfor foreslår vi også flere specialiststillinger, som man kan uddanne sig ind i. Og sikkert også få en højere løn. Simpelthen for at anerkende fagligheden i det her fag. Vi har brug for, at det igen bliver et fag, der har en klar faglighed, og som folk har respekt for og ikke bare tror, at alle og enhver ved noget om, siger hun.

Arbejde er middel, ikke mål

I kommissionens tredje og sidste rapport har de taget livtag med indsatsen over for nogle af de borgere, socialpædagogerne arbejder med hver dag – nemlig de udsatte unge og voksne på kanten af arbejdsmarkedet og deres vej henimod at få et job. Ikke som et mål, men som et middel til ’det gode liv’.

Det kræver ifølge Nina Smith, at man møder dem på en helt anden måde i jobcentrene.

– I dag er vi hårde i filten, når vi fortæller udsatte mennesker om rådighedskrav. Den form for mistillid er ikke den bedste kur, hvis du sidder med store so-

cialle problemer. Samtidig prøver man måske i socialforvaltningen at beskytte lidt mod ’de grimme’ ovre i beskæftigelsesforvaltningen. Vi har brug for, at man arbejder sammen om borgerne. Så kan borgeren måske være i småjob fem-ti timer om ugen med en social hånd i ryggen, siger hun.

Kommissionen har anbefalet, at kontakten til arbejdsmarkedet bliver et fælles mål for både beskæftigelsesindsatsen og den socialpolitiske indsats, og at proceskrav og regler skal fylde mindre i borgerens møde med det offentlige. I stedet skal flere løntimer på arbejdsmarkedet være det bærende princip i beskæftigelsesindsatsen, og unødvendigt bureaukrati skal skæres væk.

– Og så er systemet nødt til også at have en vis tålmodighed med de unge, så de har deres motivation med. Så kan det sagtens lykkes for rigtig mange – det er det, der er pointen. At det ikke er håbløst.

Det vigtigste arbejde

Siden Reformkommissionen afleverede sine sidste anbefalinger, har politikerne præsenteret en ny kandidatreform, hvor en del af udbyttet skal gå til en reform af velfærdsprofessionsuddannelserne – herunder en ny pædagoguddannelse. Desuden har beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen nedsat en ekspertgruppe, der skal arbejde videre med at luge ud i proces- og dokumentationskrav inden for beskæftigelsesområdet.

Men derudover venter endnu mange og lange politiske tovtrækkerier om fremtidens velfærdssystem ret forude.

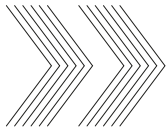
Selv er Nina Smith tilbage ved sin forskning i kvinder i topledelse. Når hun ser tilbage på kommissionsarbejdet, har det kort og godt været det sværeste og mest betydningsfulde, hun har været med til i sin karriere.

– Jeg har aldrig arbejdet så meget i mit liv som de sidste tre år. Jeg lovede ellers min familie, at jeg ville arbejde mindre, da jeg blev 65. Og jeg står i kæmpe gæld til mine børnebørn, siger hun og holder inde lidt.

– Men de bærer over med mig. Fordi de kan se, hvor vigtigt jeg har syntes, det har været.

Når Nina Smith i dag bliver bedt om at se tilbage på sit arbejdsliv og liv i øvrigt – og skal forestille sig, at hun møder sig selv som lille pige – har hun ét budskab: at hun er god nok.

– Det var ikke mit eget selvbillede. Men det er det, udsatte børn og unge har brug for at vide. Det betyder så meget, at der er nogen, der ser hvert enkelt barn. ×

Vores relation bygger på respekt og ligeværdighed

Socialpædagog Thor Petersen har været bostøtte for Sabrina Boelsmand i mere end otte år. Sabrina er nu kommet så langt og har fået det så meget bedre, at hun er parat til at klare sig videre i livet uden Thor

Sabrina Boelsmand, 31 år. Hun har gennem årene med socialpædagog Thor Petersen som bostøtte gennemgået en kæmpe udvikling – og er i dag en selvstændig kvinde med et godt liv.

Thor Petersen, 70 år, arbejder som bostøtte i Fagcenter for Livskraft i Aalborg Kommune. Siden 2014 har han været bostøtte for Sabrina Boelsmand.

» Sabrina:

Jeg har haft en opvækst fyldt med svigt og afsavn. Min mor var misbruger, og jeg var i hele min barndom uønsket af min far. Jeg blev også mobbet rigtig meget i skolen. I mange år led jeg af spiseforstyrrelser og var ekstremt selvskadende. Jeg rev konstant mine arme til blods og hældte kogende vand på mig selv.

» Thor:

Da jeg mødte Sabrina første gang, havde hun det virkelig skidt. Hun havde et meget lavt selvværd, var selvskadende og havde også forsøgt selvmord. I begyndelsen ville hun slet ikke lukke mig ind, så vores første møder foregik uden for hendes hoveddør, og hun svarede mig som regel kun med enstavelsesord.

» Sabrina:

Jeg kan næsten ikke forstå, hvor dårligt jeg havde det dengang. Jeg var fyldt med så mange sorte og negative tanker om mig selv. I dag har jeg et godt liv. Jeg har fået meget mere selvværd, og Thor har givet mig nogle redskaber til, hvordan jeg kan reagere, når jeg kommer i svære situationer.

» Thor:

Jeg har altid insisteret på, at der skal være ligeværdighed i vores relation. Sabrina kan stole på mig, og jeg tror på, hvad hun siger. Vi har gennem årene arbejdet med forskellige mestringsstrategier, hvor hun har lært, at hun selv er ekspert i sit eget liv. I dag er hun et helt andet sted, end hun var for otte år siden.

» Sabrina:

Jeg fik ret hurtigt tillid til Thor, fordi jeg kunne mærke, at han respekterede og accepterede mig for den, jeg er. Han har været utrolig vigtig i forhold til, at jeg i dag har fået det meget bedre. Faktisk er jeg slet ikke sikker på, at jeg havde levet i dag, hvis jeg ikke havde haft Thor.

» Thor:

Som bostøtte for Sabrina har jeg fået masser af respons fra hende, der har gjort mig dygtigere og mere bevidst om praksis. Selvom jeg nu er fyldt 70 år, har jeg ingen planer om at trække mig tilbage. Jeg elsker mit arbejde, og det er især spændende, at jeg stadig i min alder kan blive ved med at udvikle mig fagligt.

» Sabrina:

Selvom jeg stadig har forskellige ting, som jeg skal arbejde med, har jeg nu fået et liv, som jeg gerne vil have det. Nu tænker jeg, at der er andre, som har mere brug for Thor, end jeg har.

» Thor:

Som socialpædagog er det fantastisk at se, hvordan Sabrina har udviklet sig. Hun er snart parat til at klare sig videre i livet uden mig som bostøtte. Jeg synes selv, at det er et godt eksempel på, at socialpædagogisk faglighed forandrer liv.

Har du en særlig relation til en borger, kollega, din leder eller en anden i dit arbejdsliv, som du gerne vil fortælle om, så skriv til: nyhedsrum@sl.dk

Rygsøjlen i socialpædagogikken

Som socialpædagog vil du støde ind i dilemmaer af etisk karakter, hvor du er i tvivl om, hvad der er det rigtige at gøre. Men etik i socialpædagogikken handler om mere end konkrete dilemmaer. Det er en bærende søjle i arbejdet. I temaet her går vi i dybden med, **hvorfor og hvordan den etiske bevidsthed er så central for socialpædagogikken**

TEKST
MALENE
DREYER
///
ILLUSTRATION
1508
AARHUS

EN BORGER med udviklings- handicap ønsker at besøge eller få besøg af en sexarbejder for at få tilfredsstillet sit seksuelle behov. Borgeren har et helt naturligt seksuelt behov på lige fod med alle andre mennesker, og han har ret til at benytte sig af en sexarbejder, som er lovligt i Danmark. Men han har brug for hjælp og støtte til at kunne udleve sit ønske.

Nu står du så i dilemmaet: Skal du som socialpædagog hjælpe borgeren med at formidle kontakten til en sexarbejder? At tilkalde en sexarbejder kan stride voldsomt mod dine egne værdier og rejser spørgsmålet, om den enes behov skal udleveres på bekostning af den andens.

Det er et etisk dilemma i en nøddeskal. Og den slags dilemmaer vil du som socialpædagog støde ind i utallige gange i løbet af arbejds- livet.

Men i socialpædagogik handler etik om mere end konkrete dilemmaer. Det er en bærende søjle i arbejdet. For socialpædagoger har en særlig position med magt og indflydelse i forhold til mennesker, der er sårbare eller har brug for støtte – og derfor er den etiske bevidsthed helt central i forhold til at sikre, at denne magt udøves på en ansvarlig og ikke-udnyttende måde.

Etisk værdigrundlag

Socialpædagogerne har formuleret et etisk værdigrundlag, der kan bruges som konkret redskab i den daglige socialpædagogiske indsats. Værdigrundlaget diskuterer spørgsmål som: Hvad er etik? Hvad vil det sige at handle etisk og at gøre sig etiske overvejelser? Hvordan kan du som socialpædagog arbejde med etik i hverdagen i din faglige praksis? Ifølge det etiske værdigrundlag er det et fælles kodeks for alle

socialpædagoger at handle i den bedste interesse for den enkelte og sikre, at beslutninger træffes i samarbejde med vedkommende, hvor det er muligt – og at handle på en ansvarlig og værdig måde over for de mennesker, de arbejder med.

For Socialpædagogerne handler den etiske forpligtigelse om at sikre det enkelte menneskes integritet og særlige værdi – og om at støtte borgeren i at tage ansvar for og have indflydelse på eget liv samt mulighed for at være en del af samfundets fællesskaber. Det handler om at forebygge, at det enkelte menneskes situation forværres, og om at fremme en kultur, hvor respekt, empati og retfærdighed er centrale elementer, og hvor målet er at fremme den enkeltes selvbestemmelse, trivsel og inklusion i samfundet.

Det kræver en målrettet faglig indsats, hvor udgangspunktet er, at alle mennesker har ret til et godt og værdigt liv, og hvor du altid fagligt skal kunne begrunde dine handlinger.

For at kunne være noget for andre har det stor betydning, at man også selv har det godt og trives med sit arbejde. Derfor hænger arbejdsmiljøet tæt sammen med den faglige indsats og indgår i de samlede etiske overvejelser i en hverdagspraksis.

De fem grundværdier

Det etiske værdigrundlag for socialpædagoger er baseret på FN's erklæring om menneskerettigheder, FN's børnekonvention og FN's handicapkonvention. Det baserer sig også på de krav til et etisk grundlag, som er udarbejdet af AIEJI (International Association of Social Educators) – samt på de grundlovssikrede rettigheder i Danmark.

I det etiske værdigrundlag er formuleret fem socialpædagogiske

Sagen kort

Etik er et pejlemærke i det socialpædagogiske arbejde, som hjælper socialpædagoger med at handle på en ansvarlig og værdig måde over for de mennesker, de arbejder med. **Socialpædagogernes etiske værdigrundlag er et fælles fundament for etikken i den socialpædagogiske praksis** – og det behandler spørgsmål som: Hvad er etik? Hvad vil det sige at handle etisk og at gøre sig etiske overvejelser? Hvordan kan du som socialpædagog arbejde med etik i hverdagen i din faglige praksis?

I dette tema folder vi Socialpædagogernes etiske værdigrundlag ud.

etiske grundværdier: det enkelte menneskes værdighed, social retfærdighed, medmenneskelighed, frihed og professionel integritet.

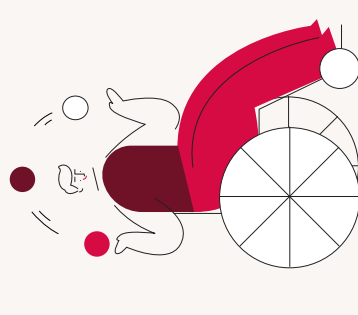
Værdighed

Ved værdighed forstås individets krav på ubetinget respekt fra andre. Værdighed er en grundværdi, der indebærer følgende principper, du som socialpædagog skal have primært fokus på:

- Have respekt for menneskets værdi i sig selv og anerkende alle sider af personens liv
- Sikre den enkeltes integritet og beskytte mennesket mod fysiske og/eller psykiske overgreb
- Respekt for borgerens ret til privatlivets fred.

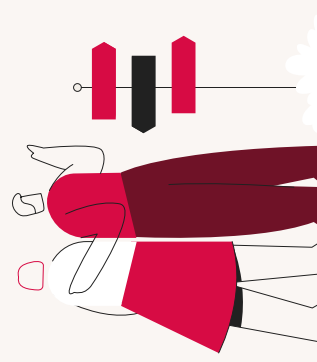
Det handler fx om ikke at søge personlige oplysninger om borgeren ud over det, der er

ETISK VÆRDIGRUNDLAG

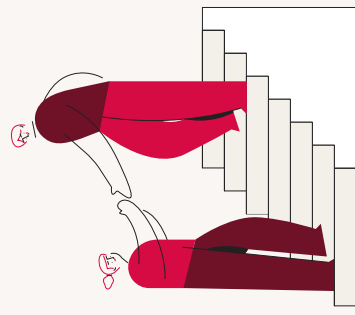
Værdighed

Vi respekterer det enkelte menneskes fysiske, psykiske og personlige integritet og anerkender alle sider af den enkeltes liv

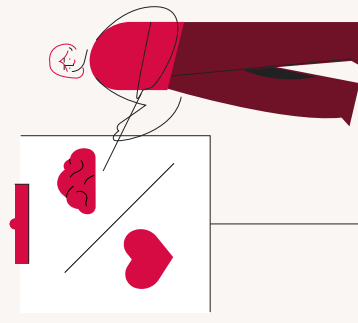
Medmenneskelighed

Vi er engagerede og i stand til at handle på baggrund af indsigt i den enkeltes situation og ud fra menneskets eget perspektiv

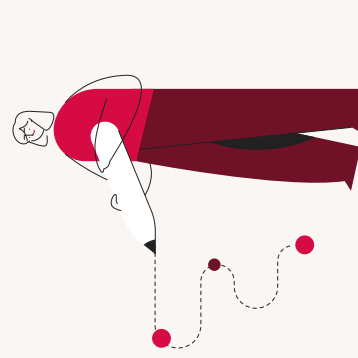
Social retfærdighed

Vi fremmer positiv særbehandling for at sikre lige muligheder for det enkelte menneske

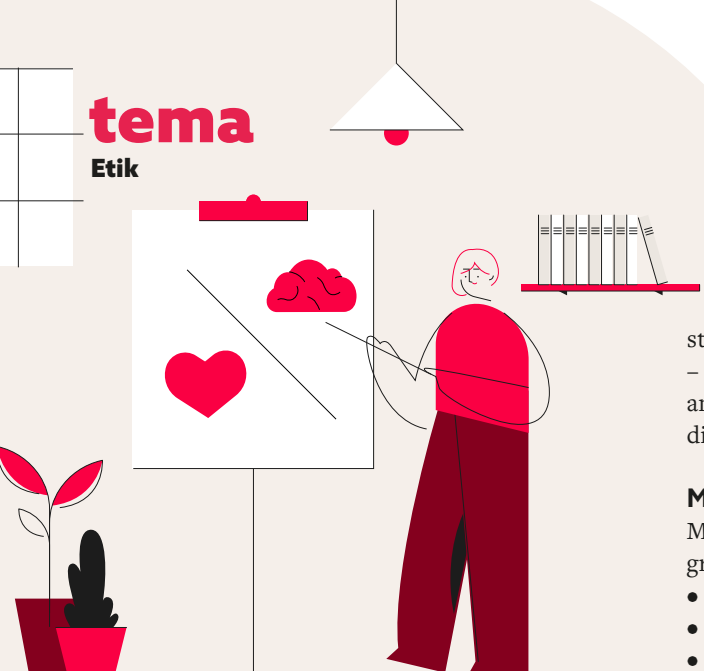
Professionel integritet

Vi begrundet alle vores socialpædagogiske handlinger fagligt og etisk

Frihed

Vi støtter retten til selvbestemmelse og medbestemmelse for det enkelte menneske

strengt nødvendigt for din indsats – og om at anerkende og stå ved ansvaret over for dem, der modtager din socialpædagogiske støtte.

Medmenneskelighed

Medmenneskelighed indebærer som grundværdi principper om at:

- Gøre det gode
- Have empati
- Tage borgernes perspektiv
- Lindre mennesker i nød og forebygge, at mennesker kommer i nød.

Det betyder fx, at du skal sikre, at der ikke bliver brugt eller udvist ydmygende og nedværdigende kommunikation og adfærd over for borgerne, og tilstræbe at forstå borgers situation ud fra borgerens eget perspektiv.

Social retfærdighed

Som grundværdi medfører social retfærdighed principper om at:

- Modarbejde diskrimination og anerkende forskellighed
- Fremme et samfund med plads til alle ved at sikre lige muligheder for at udvikle og nyttiggøre sine potentialer og færdigheder
- Give positiv særbehandling med henblik på at sikre ligebehandling med udgangspunkt i menneskers forskellige forudsætninger og livssituationer
- Modvirke uretfærdighed i politik og praksis
- Påtage sig et særligt ansvar for samfundets mest udsatte.

Du skal fx reagere, hvis love og instrukser strider mod professionens etiske værdier – og gerne deltage i den socialpolitiske debat med særligt ansvar for livsvilkår og muligheder for de borgere, der omfattes af professionens ansvarsområde.

Frihed

For at håndhæve frihed som grundværdi skal socialpædagoger efterleve principperne om at:

- Have respekt for autonomi
- Understøtte deltagelse og inklusion
- Støtte personens ret til selvbestemmelse, medbestemmelse og til at træffe egne valg.

Du skal derfor støtte borgerne i at gøre brug af deres rettigheder og i at overskue valgmuligheder og konsekvenser af de valg, de træffer.

Professionel integritet

Som grundværdi medfører professionel integritet principper om, at du som socialpædagog skal:

- Være i stand til at forsvare og begrunde dine handlinger og din faglighed etisk
- Bidrage positivt til et godt arbejdsmiljø
- Være ordholden og gøre det, du siger, du gør
- Være ærlig og åben om dine hensigter
- Have respekt for aftaler, forpligtelser, løfter og det etiske værdigrundlag.

Det medfører, at du fx skal behandle informationer om de mennesker, der modtager den socialpædagogiske støtte, med fortrolighed. At du skal tage ansvar for at skabe og vedligeholde relationer til borgeren baseret på ligeværdighed, tillid og forståelse – og at du skal være kritisk bevidst om dine egne holdninger, præferencer og ønsker i mødet med borgerne. Endelig skal du prioritere de professionelle værdier frem for dine egne personlige værdier. ✕

På sl.dk/etik kan du downloade 'Etisk værdigrundlag for socialpædagoger'. Print det – og tag en snak om værdierne på din arbejdsplads.

DILEMMAER

Dilemmaer på arbejdspladsen

I dit arbejde kan du støde ind i dilemmaer, som kan være svære at navigere i. Her får du nogle korte eksempler på typiske etiske dilemmaer.

På sl.dk/etik kan du se flere eksempler og læse mere om, hvad du selv kan gøre, hvis du støder på et konkret dilemma i dit arbejde

TEKST MALENE DREYER /// ILLUSTRATION 1508 AARHUS

Låst dør

På vores tilbud bor en mand, der ofte nægter at låse op, når en af medarbejderne kommer og banker på. Vi har forsøgt at lave en aftale med ham, men den glipper ofte. Hvad kan og skal jeg gøre i situationen? Jeg vil nødigt bagefter opdage, at han har ligget og haft brug for hjælp!

Hygiejne

Vi har en 15-årig dreng boende på vores døgninstitution, som har et meget rodet og beskidt værelse. Det er uhygiejnisk, og det bliver kun værre dag for dag. Jeg vil gerne skride ind, men jeg er samtidig bange for, at han reagerer afvisende, hvis jeg siger, at han skal gøre rent på værelset. Hvordan kan jeg hjælpe ham uden at sætte vores relation over styr?

Rygning

I vores kommune må medarbejderne ikke ryge på arbejdet. Men vi har mange borgere, der gerne vil drikke en kop kaffe og ryge en smøg sammen med os. Særligt en af borgerne er svær at føre en samtale med, hvis man ikke møder ham der, hvor han finder mest ro – nemlig med smøgen og kaffen. Borgeren fortæller mig, at mine kolleger indimellem gør en undtagelse og ryger sammen med ham. Hvordan forholder jeg mig til det?

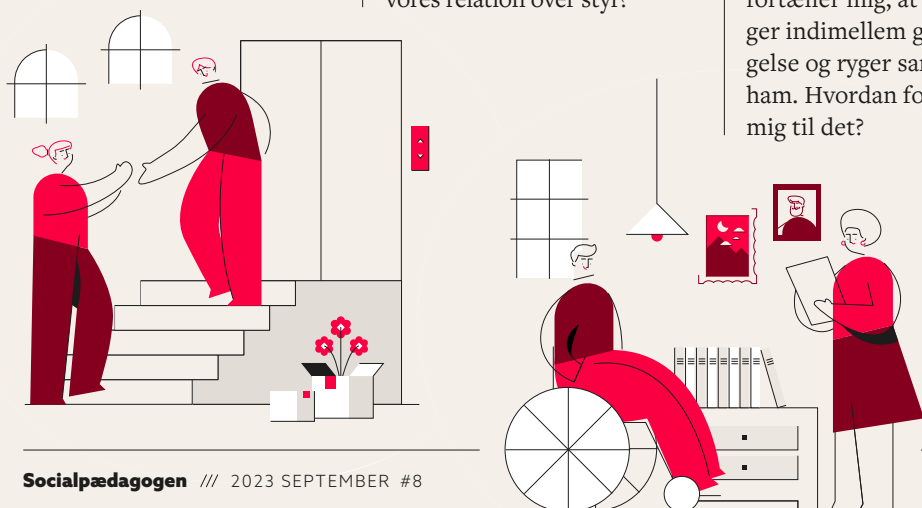
Sundhed

En kvinde på vores botilbud er overvægtig og har udviklet insulinkrævende diabetes. Kvinden er meget fikseret på mad og tager fødevarer fra køkkenet, herunder køleskab, mindst ti gange i døgn. Vi er meget bekymrede for hendes sundhed, da det er vanskeligt at hjælpe med at kontrollere hendes diabetes – bl.a. på grund af hendes indtag af mad. Derudover er kvinden ikke opmærksomhed på sin håndhygiejne. Det udfordrer os i forhold til den generelle hygiejne og hensynet til de øvrige beboere. Hvad gør vi? ✕

Etik i ørerne

Nu kan du også lytte dig til, hvordan etik er et pejlemærke i den socialpædagogiske faglighed.

Find nyt podcast om etik på sl.dk/podcast

Hold balancen i et etisk krydsfelt

Mange af de dilemmaer, socialpædagoger møder i deres arbejde, handler om balancen **mellem borgerens ret til at bestemme selv – og socialpædagogens pligt til at drage omsorg for borgeren**. Her er det vigtigt med kendskab til den lovgivning og de politikker, der sætter rammerne for de valg, du skal træffe

TEKST
MALENE
DREYER
///
ILLUSTRATION
1508
AARHUS

NÅR DU som socialpædagog både skal drage omsorg for borgeren og samtidig sikre, at borgerens selvbestemmelsesret ikke krænkes, vil du nogle gange opleve, at de mange hensyn kolliderer. Og der findes desværre ingen facitliste med entydige svar. Derimod skal du hele tiden prøve at tage afsæt i den tilgang, at den socialpædagogiske indsats skal tilpasses den enkelte borger ud fra en faglighed baseret på både viden, erfaringer og værdier om mennesket.

Men som rettesnor for dine valg er det vigtigt at kende til lovgrundlaget på området, når du skal balancere i dette etiske krydsfelt. Her giver vi dig et overblik over, hvad reglerne siger i forhold til omsorg vs. selvbestemmelse:

Omsorgspligten

Man har som socialpædagog pligt til at yde hjælp til personer med betydeligt nedsat funktionsevne,

der ikke kan tage vare på deres egne interesser, uanset om der foreligger samtykke fra den enkelte. Hjælpen kan dog ikke gives ved brug af fysisk tvang. Det fremgår af serviceloven.

Mennesker med nedsat funktionsevne har ret til hjælp i form af personlig og praktisk assistance, socialpædagogisk støtte, behandling og aktiverende tilbud – også kaldet omsorgspligten. Omsorgspligten er nærmere beskrevet i serviceloven.

Selvbestemmelsesretten

Hovedreglen er, at alle voksne, børn og unge uanset den enkelte funktionsevne og sociale situation bestemmer over deres eget liv. Selvbestemmelsesret kommer af de grundlæggende rettigheder i grundloven og i internationale konventioner. I FN's handicapkonvention er der en række bestemmelser, der sikrer mennesker med handicap de samme rettigheder og pligter som alle andre – det gælder

bl.a. også respekten for privatlivet.

Som undtagelse til selvbestemmelsesretten giver loven i få særlige tilfælde personalet ret til at gribe ind i borgernes selvbestemmelsesret for at undgå omsorgssvigt. Eksempler på det er servicelovens regler om magtanvendelse, lov om voksenansvar og psykiatrilovens regler om tvangsbehandling. Det fremgår af disse love, hvilke handlinger der er lovlige, og hvad der anses som ulovlig brug af magt i sociale tilbud.

Du kan finde mere information i Socialministeriets 'Vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper' og i 'Vejledning om voksenansvar for anbragte børn og unge'.

Arbejdsmiljøloven

Ifølge arbejdsmiljøloven skal arbejdsgivere sørge for, at arbejdsforholdene for de ansatte er 'sikkerheds- og sundhedsmæssigt

fuldt forsvarlige' – både hvad angår det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. Dette gælder både offentlige og private arbejdspladser.

I bekendtgørelsen om psykisk arbejdsmiljø står der bl.a., at arbejdet i alle led skal planlægges, tilrettelægges og udføres sådan, at det er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt i forhold til krænkende handlinger.

Arbejdsgiveren har pligt til at give nødvendig instruktion og oplæring til medarbejderne, så arbejdet kan udføres uden fare for sikkerhed og sundhed.

Ansættelsesretligt

Ansatte er ikke forpligtet til at arbejde med noget, der er skadeligt for helbredet og sundheden. Modsat er medarbejderen forpligtet til at oplyse om sygdomme, der kan få indflydelse på arbejdsevnen. Hvis en medarbejder fx ikke kan tåle røg, skal arbejdsgiveren orienteres om det ved ansættelsen.

Personalepolitiske aftaler

På det kommunale og regionale område er der indgået en rammeaftale om medindflydelse og medbestemmelse, som fastlægger principperne for samarbejdet på kommunale og regionale arbejdspladser. Som en del af rammeaftalen er der indgået en aftale om trivsel og sundhed, som forpligter kommuner og regioner til bl.a. at lave retningslinjer for forebyggelse af seksuel chikane.

De lokale MED-aftaler er forskellige, og derfor er det en god idé at kontakte din TR/AMR, hvis du vil vide mere om, hvordan jeres retningslinjer ser ud. ×

DET KAN DU GØRE

Seks gode råd: Sådan håndterer du de etiske dilemmaer, du møder i dit arbejde

1 Tag altid udgangspunkt i, at alle har lige ret til selvbestemmelse. Det er du i videst muligt omfang forpligtet til at leve op til. **Som socialpædagog skal du forholde dig professionelt til selvbestemmelse**

og passe på, at det ikke bliver den indre smagsdommer, der sætter normerne for rigtigt og forkert. Selvom en borger fx ikke går op i sin hygiejne, har du ikke ret til at begrænse borgeren i sit valg, medmindre hygiejnen udgør en overhængende sundhedsfare. Hvis sundhedsoplysning og borgerdialog ikke virker, kan kreative socialpædagogiske løsninger, der opstiller attraktive muligheder, være vejen frem.

2 Sæt dig godt ind i reglerne for magtanvendelse samt reglerne for indgreb i selvbestemmelsesretten. Det er en vigtig del af din socialpædagogiske faglighed.

3 Gå til din leder, hvis du ikke synes, at arbejdspladsens værdier og de faglige metodebeskrivelser er tilgængelige. Nøglen til mange af de dilemmaer, der opstår i spændingsfeltet mellem omsorg og selvbestemmelse, ligger i det værdigrundlag og de metoder, som arbejdspladsen bekender sig til. På Socialpædagogernes hjemmeside kan du læse mere om, hvad det vil sige at arbejde med etik og værdier som konsekvente beslutningsparametre, når de omsættes til praksis. **Læs mere på sl.dk/etik**

5 Tag initiativ til – gerne sammen med dine kolleger – at jeres arbejdsplads sætter fokus på det emne, som dilemmaet handler om, og får arbejdet professionelt med både de lovgivningsmæssige rammer, jeres værdier og jeres egne grænser.

6 Tag snakken. **Få de dilemmaer, der opstår, drøftet åbent – få dem frem i lyset.** Åbenhed om tabubelagte dilemmaer er første skridt til en forsvarlig håndtering.

FÅ GRATIS KARRIERE-RÅDGIVNING

Er du nyuddannet og på jagt efter dit første job? Føler du, at du er kørt fagligt fast i dit arbejde? Eller nærmer du dig måske de sidste år på arbejdsmarkedet? **Uanset hvor du er i karrieren, kan du som medlem af Socialpædagogerne få gratis karriererådgivning** fra jobkonsulenter, der kender dit fag og arbejdsliv

TEKST
TINA
LØVBOM
PETERSEN
///
FOTO
SOCIAL-
PÆDAGOGERNE

TIL DIG, DER ER NY I FAGET

DET ER EN STOR FORANDRING at gå fra at være studerende til at få sit første job. Pludselig er der nye og anderledes forventninger til dig, og du skal bidrage på en helt anden måde end tidligere.

De første måneder i et nyt job kan føles som en stejl læringskurve, og det er helt normalt at føle sig usikker på, om man kan leve op til kravene. Det kan også tage tid at vænne sig til den nye hverdag og finde sin plads i arbejdsfællesskabet.

Som medlem af Socialpædagogerne kan du benytte dig af gratis karriererådgivning i skiftet fra studie til første job. Du kan få sparring og vejledning om de mange oplevelser og det at være i sit første job – og jobkonsulenterne står klar til at hjælpe dig med at navigere i overgangen og bidrage til, at du trives i dit første job. ×

Sparring
– Vi hjælper rigtig gerne med at finde det rigtige match, når du er på udkig efter nye udfordringer, siger Maria Hesselberg, som er en af de mange jobkonsulenter i Socialpædagogernes tilbud om gratis karriererådgivning.

TIL DIG, DER ER KØRT FAST

NÅR MAN HAR VÆRET I DET SAMME JOB i nogle år, er det helt naturligt at have en oplevelse af at være kørt lidt fast. Måske har du brug for at få afklaret, om der er potentiale for udvikling i det job, du allerede har – eller om tiden er inde til, at der skal ske noget andet.

Socialpædagogernes gratis karriererådgivning kan give dig sparring i forhold til job- og karrieremuligheder, hjælpe dig med at identificere dine styrker og interesser og se på, hvordan du kan udnytte dem bedst muligt i din karriere.

Måske finder du af, at du skal søge et nyt job, der bedre matcher dine ønsker? Eller måske opdager du, at der er muligheder for at udvikle dine kompetencer og tage nyt ansvar i dit nuværende job? ×

Hvordan foregår samtalen?
Når Socialpædagogernes jobkonsulenter taler med dig, anvender de en coachende tilgang. Det betyder bl.a., at du kan forvente spørgsmål, som har til formål at komme tættere på, hvad du selv kan gøre for at skabe den forandring, som du ønsker – og hvordan du finder motivationen til at gøre det.

Jobkonsulenterne hjælper også med mere konkret rådgivning og vejledning om dine muligheder på jobmarkedet eller i forhold til efter-/videreuddannelse.

Kom godt i gang
En karrieresamtale vil altid være individuelt tilpasset netop dig og dine behov. Du kan booke en samtale med en af Socialpædagogernes jobkonsulenter **via Mit SL, eller ring til vores åbne rådgivning på tlf.: 7248 6060 mandag kl. 14-17.**

Læs mere om tilbuddet om gratis karriererådgivning på sl.dk/karriereraadgivning

TIL DIG, DER ER SENIOR-MEDARBEJDER

ITAKT MED AT DU NÆRMER DIG SLUTNINGEN af karrieren, er det helt naturligt, at dine behov og prioriteringer samt dine ønsker til arbejdslivet ændrer sig. Det kan være, at du stadig er der, hvor du har en masse at give af, og gerne vil komme mere i spil med den viden, erfaring og de kompetencer, du har.

Det kan også være, at du er nået dertil, hvor du gerne giver plads til andre ting end arbejdet i dit liv, samtidig med at du har et job, du er rigtig glad for. Og måske føler du dig klar til at trække dig delvist fra arbejdsmarkedet, før du når pensionsalderen.

Uanset hvad dine ønsker og behov er, så husk, at du hos Socialpædagogerne kan få hjælp til at finde ud af, hvordan du bedst kan navigere i denne fase af dit arbejdsliv. ×

Forebyg Konflikten

Kurser, Temadage, Workshops & E-læring

Målettet forebyggelse af vold og trusler på din arbejdsplads gennem uddannelse og viden.

MED DUREWALLS E-LÆRING KAN DU Styrke vidensdeling i organisationen, effektivt onboarder vikarer og nyansatte, samt øge motivation for læring.

Alle læringsforløb kan tilgås fra PC, tablet og mobil.

INDKALDELSE AF ANSØGNINGER TIL NANNY JACOBSENS FOND

Fondens formål er at yde støtte til psykisk udviklingshæmmede.

Støtte kan gives til såvel udviklingshæmmede enkeltpersoner, som til projekter, herunder flerårige projekter, hvis formål er at hjælpe grupper af psykisk udviklingshæmmede.

Desuden kan fonden give støtte til uddannelse og videnskabelige projekter, herunder også flerårige projekter.

Fonden yder støtte til personer og projekter, der ikke kan opnå offentlig støtte og prioriterer at støtte de psykisk udviklingshæmmede, der økonomisk er dårligst stillede.

Fonden uddeler støtte en gang om året og ansøgningsfristen for året 2023 er den 1. oktober 2023.

Ansøgningsblanketter for såvel enkeltpersoner som projekter, kan udskrives på: www.ret-raad.dk/odense-nannyjacobsensfond.

Ansøgningsblanket kan ligeledes mod fremsendelse af frankeret svarkuvert og med angivelse af, om der søges til enkeltpersoner eller projekter, rekvireres hos.

Advokat Jess Lykke Gregersen
Albanigade 30,
5000 Odense C
Tlf. 70101199
E-mail: hhh@ret-raad.dk

Her er vi alle nørder

I **Nørdeklubben** er spil og leg som pædagogisk metode nøglen til fællesskabet. Når unge mødes fredag eftermiddag, parkerer de lavt selvværd og social isolation ved døren – og bruger brætspil og rollespil til at skabe nye venskaber

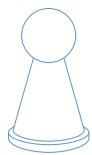
TEKST TINA LØVBOM PETERSEN

///

FOTO MICHAEL DROST-HANSEN

Koncentration

Brætspil i Nørdeklubben er et tilbud i Tønder Kommunes Ungeindsats målrettet unge, der skal inkluderes i et fællesskab, men som ikke nødvendigvis har lyst til at spille fodbold eller gå til spejder som flertallet.

Målrettet

Som ungekonsulent i Tønder Kommune har Henrik Garde Hansen (tv.) været med til at etablere Nørdeklubben, der er et samarbejde mellem socialforvaltningen og ungdomsskolen. – Og tag endelig ikke fejl. Det, der udefra ligner en hyggeaktivitet, er et specialpædagogisk tilbud, hvor vi målrettet arbejder med unge, der er svære at få ind i et fællesskab, siger han.

Nørdeklubben

Som et tilbud under Tønder Kommunes socialforvaltning er Nørdeklubben målrettet unge, der har udfordringer med fx skolevægring, social isolation eller autismespektrumforstyrrelser.

I Nørdeklubben kommer både unge henvist på handleplan og unge, der bare gerne vil nørde og spille. Tanken er, at ingen er specielle i klubben. De er bare nørder, som hellere vil være pirater, mutantjægere og troldmænd, end de vil spille håndbold eller gå til svømning.

Roller

Når der spilles i Nørdeklubben, oplever de unge, at de deltager i en fællesskabsleg, hvor det handler om at samarbejde og løse en opgave sammen.

Fantasi

Zombicide, Mansions of Madness eller King of Tokyo er nogle af de spil, de unge prøver kræfter med. – Vores unge udvikler sig positivt, når de her får mulighed for at motionere hjernen og bruge deres fantasi, siger ungekonsulent Henrik Garde Hansen.

Univers

Fælles for de unge, der bruger Nørdeklubben, er, at de har set de samme japanske tegnefilm og spillet Minecraft i tusindvis af timer.

Venskaber

Nye venskaber opstår, når belastede børn møder de mere ressourcestærke børn om noget, de er fælles om at brænde for. – Her indgår alle på lige fod i en styret leg, hvor alle kan være med, når bare de forstår spillets regler, siger Henrik Garde Hansen.

Pædagogik

Når Henrik Garde Hansen fx sidder med en ung, som har været udsat for mobning og har mistet tilliden til andre mennesker, vælger han et brætspil, hvor de unge skal samarbejde. – Følelsen af at blive reddet eller selv redde andre mennesker eller oplevelsen af samhørighed og det at kunne stole på de andre, det indgår i mit pædagogiske arbejde. Så intet spil er tilfældigt her, siger han.

Planner4You

GRATIS

OPSTARTSMØDE
OG SUPPORT

fra **7949** kr om året

FMK · JOURNAL · TRIVSELSVURDERING · FILLAGRING · BOOKING
MØDEPLAN · BESKEDSYSTEM · OPSLAGSTAVLE · KALENDER · KARTOTEK

Mentalisering

De voksne vælger de spil, de unge skal spille, fortæller Henrik Garde Hansen. – Hvis nogen fx har problemer med mentalisering, så tager vi et spil, der handler om at gennemskue andres skjulte motiver. Det træner de unge i at kunne opdage, hvis nogen opfører sig anderledes – og det virker helt vildt godt at træne mentaliseringsevnen gennem styret leg.

Begejstring

Tristan synes ikke, det er sjovt at gå til håndbold eller fodbold – han vil hellere bruge sin fantasi. I Nørdeklubben oplever han, at han er ligesom de andre, og at han frit kan dele sin interesse med andre unge.

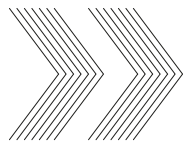

Opfølgning

Ud over den faste fredag i Nørdeklubben, har Henrik Garde Hansen også opfølgende samtaler med de unge, som er henvist til tilbuddet med en handleplan.

Udvikling

Benjamin var med til at starte Nørdeklubben. Han mødte som 14-årig op med slem mobning og social isolation i bagagen – og opdagede hurtigt, at han i spillet lettere kan holde ud at være sammen med andre børn.

Ny målgruppe – men samme tilgang

TEKST ULLA ABILDTRUP /// FOTO MICHAEL BO RASMUSSEN

Hvad er din baggrund?

Jeg blev uddannet pædagog i 2002 og arbejdede både før og efter uddannelsen på forskellige botilbud for borgere med fysisk og psykisk udviklingshæmning. Jeg har også været på et beskyttet værksted og arbejdet som bostøttemedarbejder, men stort set har jeg altid arbejdet med mennesker med udviklingshæmning.

Hvorfor ville du prøve noget nyt?

Jeg havde i et par år tænkt på, om jeg skulle prøve noget andet, men det var jo trygt at fortsætte med det arbejde, jeg kendte. I foråret 2023 blev jeg dog opfordret til at blive socialpædagogisk koordinator på Kildemarken Herberg i Sæby, en nyåbnet privatejet institution. I fritiden sad jeg i bestyrelsen for et forsorgshjem, så arbejdet med hjemløse var ikke helt ukendt for mig. Min første tanke var, at selvfølgelig skulle jeg sige ja. Bagefter kom tvivlen – ’kan jeg mon finde ud af det?’. Men så sprang jeg alligevel ud i det og forlod mit job ved Frederikshavn Kommunes bofællesskaber for voksne.

Hvordan bruger du din faglighed?

Herberget har plads til otte beboere. Nogle er mennesker, for hvem tingene er ramlet, fx pga. en fyring eller skilsmisse. Andre er aktive misbrugere og har ikke lyst til at stoppe med alkohol eller stoffer. Fælles for dem er, at de har brug for støtte til at leve det liv, de ønsker. Jeg hjælper dem med kontakt til et misbrugscenter, hvis de ønsker at trappe lidt ned. Jeg går med dem på kirkekontoret, hvis de har brug for en personattest (tidligere fødsels- eller navneattest, red.). Og jeg hjælper med kontakt til kommunen, hvis de skal søge kontanthjælp eller hjælp til egen bolig. På herberget understøtter vi også beboernes ønske om at kunne klare sig i egen bolig ved fx at have fælles rengøring og madlavning.

Ann Haubenreisser 51 år

2023
Kildemarken Herberg

2022
Bofællesskab Vest,
Frederikshavn Kommune

2019
Bo og støtte, Aalborg
Kommune

2011
Bofællesskaberne,
Frederikshavn Kommune

2008
Hjemmevejleder og
planlægger, Frederiks-
havn Kommune

2004
Bofællesskab
Højrupsvvej 2d, Frederiks-
havn Kommune

2002
Vikar i hhv. børnehave,
vuggestue og SFO i
Frederikshavn Kommune

2002
Uddannet pædagog

Hvilke udfordringer har du mødt?

De første uger var jeg overrasket over omfanget af konflikter mellem beboerne. Jeg bruger low arousal-pædagogik og følger gerne beboerne hen på deres værelser, hvor de enten alene eller sammen med mig får afløb for deres frustration. I svære tilfælde ringer vi efter politiet, som vi har et godt samarbejde med. Jeg har også været nødt til at sætte mig godt ind i de paragraffer i service-loven, der handler om hjemløse. Vi får beboere fra hele landet, fordi der er mangel på herbergspladser, og hver gang du flytter kommune, skal du søge om kontanthjælp igen. Det kræver id. Men vores beboere har ofte mistet enhver form for id under deres mange flytninger fra sofa til sofa.

Hvordan gør du en forskel?

Vores beboere er her mellem et par dage og nogle få måneder. Det er langt kortere end det tidsrum, jeg havde med beboerne på botilbud. Og jeg når ikke at danne lige så stærke relationer med beboerne på herberget. Alligevel oplever jeg, at vi gør en forskel for mange. Jeg vil anslå, at over halvdelen af vores nuværende beboere vil lykkes med at komme i egen bolig og tage vare på sig selv som alle andre. Nogle vil givetvis få tilbagefald i en periode. Men det er nemmere at tro på en bedre fremtid, når man i et par måneder har vist, at man kan have en almindelig hverdag.

Hvad er dit råd til andre?

Det kræver overskud at begynde på noget nyt, og det overskud havde jeg, fordi mine børn er flyttet hjemmefra. Men ellers vil jeg bare sige ’spring ud i det’! Du kan altid søge tilbage til det velkendte, hvis det nye alligevel ikke er noget for dig. Og under alle omstændigheder lærer du en masse om dig selv og om, hvilket arbejdsliv, du synes, er godt. ×

Socialpædagog på botilbud for mennesker med udviklingshæmning

Efter at have arbejdet med mennesker med udviklingshæmning i mange år blev Ann Haubenreisser opfordret til at være med til at etablere et herberg for hjemløse. Her anvender hun mange af de samme socialpædagogiske værktøjer som i sit tidligere job.

Socialpædagog på herberg for hjemløse

Job- og karriererådgivningen tilbyder gode råd og sparring til dig, der overvejer at skifte spor.
Ring mandag kl. 14 til 17 på 7248 6060 eller bestil tid til en samtale på 7248 6000

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

I sit arbejde med unge med autisme bruger **Magnus Præstholt Heltoft Jørgensen** borgernes digitale kundskaber og cyberpædagogik til at understøtte læring, relationer og social træning.

Mit faglige fokus

COMPUTEREN ER MERE END GAMING OG UNDERHOLDNING

Hvad er dit faglige fokus?

I mit arbejde bruger jeg cyberpædagogik, hvor computerspil bliver brugt som relationsværktøj og det fælles tredje. Jeg blev opmærksom på, hvordan computeren kan bruges, da jeg tog en diplomuddannelse i neuropædagogik og neuropsykologi.

Hvorfor er det et vigtigt fokus at have?

For vores unge med autisme kan sanseforstyrrelser være en udfordring. De er meget følsomme over for lys og lyd, så af og til er det svært for dem at indgå i de sociale sammenhænge, som de har lyst til. Vi bruger derfor computerspil som del af en social træning, hvor de unge fx lærer at sige, hvad de mener, roser andre eller siger fra. Med cyberpædagogik går man ind på deres banehalvdel. I en digital verden har de oftere succes, og når man går ind i en arena, hvor de er trygge, kan man tappe ind i nogle ressourcer og et større drive.

Hvilke faglige redskaber kan du ikke undvære?

Neuropsykologien gør mig opmærksom på udgangspunktet for borgerne og på de mekanismer, som kan få mig til at påvirke en proces negativt. Så min diplomuddannelse i neuropsykologi og neuropædagogik vil jeg virkelig ikke undvære.

Læs det fulde interview på sl.dk/fagligtfokus

Hørt!

Det fede ved at arbejde her er, at vi hver eneste dag har muligheden for at give de her unge mennesker mening i livet. Det særlige ved Marianelund er, at vi har ressourcerne til at få vores arbejde til at lykkes. Vi giver ikke op.

— **Socialpædagog Mette Fagerlind** i artiklen 'Her skal beboerne have det bedste liv' på sn.dk

Eftertanke

Kunne vi for fanden ikke bare blive enige om at give folk den rigtige hjælp og dem, der hjælper folk, bedre og mere sikre arbejdsvilkår. At arbejde med psykisk syge eller udfordrede mennesker er så meget mere end trusler, overfald og drab. Jeg bliver så frygtelig ked af, at hvad der skulle være så lille en del af mit arbejde, pludselig er så stor en del. Det er så altoverskyggende og fuldstændig forfærdeligt, at det efterhånden er med livet som indsats, at vi hjælper der, hvor der er allermest brug for det.

— **Socialpædagog Sofie Kristine Døssing Sørensen** på [#detkunneværemig](https://twitter.com/detkunneværemig), der blev oprettet, efter at en læge blev knivdræbt på Psykiatrisk Center Glostrup